

СЕКЦІЯ 2

Актуальні проблеми та здобутки математичної освіти у вищій школі

М. В. Босовський, О. М. Коломієць
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
м. Черкаси

ПРОБЛЕМИ ПЕРЕХРЕСНОГО ВСТУПУ ДО МАГІСТРАТУРИ

Магістр – освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. У 2014 році в Україні вищим навчальним закладам надано право приймати бажаючих для навчання за освітнім ступенем «магістр» на основі освітнього ступеня «бакалавр» будь-якої іншої спеціальності, закріпленого у статті 44 (частина 10) Закону України «Про вищу освіту» [2]. Тобто дипломований бакалавр може вступити на навчання на іншу спеціальність, не суміжну з його базовою освітою, так званий «перехресний» вступ [4].

З одного боку «перехресний» вступ розширює можливості щодо отримання вищої освіти та перепрофілювання з однієї професії на іншу, з іншого, виникає цілий ряд організаційно-педагогічних проблем, які пов'язані з якістю попередньої підготовки вступників, з формуванням професійних компетентностей протягом обмеженого часу. Зокрема ці проблеми стосуються і «перехресного» вступу до магістратури за спеціальністю 014 Середня освіта (математика).

До магістратури за спеціальністю 014 Середня освіта (математика) вступають юнаки і дівчата, яких можна поділити на чотири типологічні групи:

- студенти, які вивчали дисципліни математичного і педагогічного циклів (мають диплом бакалавра за спеціальністю 014 Середня освіта (математика)),
- студенти, які вивчали дисципліни педагогічного циклу, але мають недостатню математичну підготовку (наприклад, мають диплом бакалавра за спеціальністю 014 Середня освіта (фізика) тощо),
- студенти, які вивчали дисципліни математичного циклу, але не вивчали дисципліни педагогічного циклу (наприклад, мають диплом бакалавра за спеціальністю 111 Математика, 113 Прикладна математика),
- студенти, які не вивчали дисципліни математичного і педагогічного циклів.

Очевидно, що навчання таких магістрів має бути диференційованим.

На нашу думку, одним із шляхів вирішення вказаних проблем є впровадження методу проектів у навчання магістрів. Активне включення студентів до проектів, спрямованих на формування відповідних професійних компетентностей, дасть їм можливість познайомитись з різними сторонами діяльності вчителя математики та засвоїти їх. Крім того застосування методу проектів у навчальному процесі сприяє формуванню вмінь працювати з інформацією, аналізувати, систематизувати, узагальнювати, встановлювати зв'язки з раніше вивченим, робити висновки, висувати ідеї, знаходити способи розв'язання проблеми, передбачати можливі наслідки їх розв'язання, обґрунтовувати власну думку, прогнозувати результати своєї діяльності, допомагати один одному, оцінювати один одного, критикувати тощо [1; 3].

Навчальні проекти, які доцільно використовувати у навчанні магістрів, поділяють за видом діяльності, яка домінує у проекті (дослідницький, пошуковий, творчий, рольовий, прикладний, інформаційний, ігровий, ознайомчо-орієнтований); за предметно-змістовою галуззю знань (монопроект, міжпредметний проект); за характером координації проекту (безпосередній; опосередкований); за характером

контактів (учасників однієї групи, навчального закладу, міста,); за кількістю учасників (індивідуальний, парний, груповий); за тривалістю виконання проекту (короткотривалий, середньої тривалості, довготривалий); за ступенем складності: простий, складний, комплексний (включає два й більше субпроекти або передбачає різні типи й форми творчої діяльності); за характером партнерських взаємодій між учасниками проектування (кооперативний, змагальний, конкурсний); за характером цільових установок: втілення ідеї або плану; отримання естетичної насолоди; подолання інтелектуальних перепон; здобуття нових знань і досвіду; за професійною спрямованістю (комунікаційний, екологічний, соціальний); за взаємозалежністю з іншими проектами (відокремлений, наскрізний, спіралеподібний, аналогічний); за рівнем самостійності виконання (виконується сумісно із викладачем; з іншими студентами та викладачем; з іншими студентами без керівництва викладача; переважно самостійно); за часом виконання: у навчальний час (поточний, підсумковий); у позанавчальний час; частково в навчальний і позанавчальний час; за кінцевим результатом (матеріальний, особистісний); за формою й методами організації (ділова гра, практична робота тощо); за сутнісними характеристиками: створюваний (продуктивний), пов'язаний з трудовою діяльністю; споживчий (підготовка екскурсій, інформаційні послуги тощо); проект розв'язання проблеми (науково-дослідницький); проект-вправа (проект навчання й тренування для оволодіння певними навичками [1].

Важливо, щоб сучасне використання методу проектів на практиці не стало просто даниною моді, а було педагогічно виважено і обґрунтовано.

Література

1. Полат Е. Метод проектов: типология и структура /Е.С. Полат //Лучшие страницы педагогической прессы. – 2004. – №1. – С. 9-17.
2. Про вищу освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII (із змінами). – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Тадеуш О. М. Метод проектів як форма продуктивного навчання студентів / О. М. Тадеуш // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 16 : Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики. – 2017. – Вип. 29. – С. 142-146.
4. Щодо здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістра на основі бакалавра з іншої галузі знань [Електронний ресурс] : лист МОН України від 19.03.14 р. № 1/9-155. – Режим доступу : http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/40275/. ...

Анотація. Босовський М. В., Коломієць О. М. Проблеми перехресного вступу до магістратури. Розглядається один із шляхів вирішення проблем перехресного вступу до магістратури.

Ключові слова: магістр, «перехресний» вступ, метод проектів.

Summary. Kolomiyets Oksana. Problems of cross-entrance into the magistracy. One of the ways of solving the problems of cross-entry into the magistracy is considered.

Key words: master, "cross"-entrance, method of projects.

Аннотация. Босовский Н. В., Коломиец О. Н. Проблемы перекрёстного поступления в магистратуру. Рассматривается один из путей решения проблем перекрестного поступления в магистратуру.

Ключевые слова: магистр, «перекрестное» поступление, метод проектов.